
У журналі вміщено статті радянських та зарубіжних авторів з питань давньої історії та археології від первісності до середньовіччя, публікації нових матеріалів і результатів досліджень пам'яток на території України, дискусійні питання та рецензії, продовження «Історії» Геродота.

Для археологів, краєзнавців, студентів історичних факультетів, усіх, хто цікавиться давньою історією України.

В журнале помещены статьи советских и зарубежных авторов по вопросам древней истории и археологии от первобытности до средневековья, публикации новых материалов и результатов исследованных памятников на территории Украины, дискуссионные вопросы и рецензии, продолжение «Истории» Геродота.

Для археологов, историков, краеведов, студентов исторических факультетов, всех, кто интересуется древней историей Украины.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

П. П. ТОЛОЧКО (головний редактор), В. Д. БАРАН, В. Ф. ГЕНІНГ, М. І. ГЛАДКИХ, В. М. ЗУБАР (відповідальний секретар), В. І. КАДЄЄВ, О. П. МОЦЯ, С. В. СМІРНОВ, В. Н. СТАНКО, Р. В. ТЕРПИЛОВСЬКИЙ, В. М. ЦИГИЛИК, Є. В. ЧЕРНЕНКО, Є. Т. ЧЕРНЯКОВ.

Адреса редакції

254025, Київ 25, вул. Володимирська, 3.
Телефон 228-44-05.

Здано до набору 03.05.91. Підп. до друку. 20.12.91. Формат 70×108/16. Папір друк. № 1. Висок. друк. Ум. друк. арк. 13,3. Ум. фарбов. дб. 13,83. Обл.-вид. арк. 15,02. Тираж 1530 прим. Зам. 4703. Ціна 3 крб. 20 коп. Київська друкарня № 1, вул. Красківська, 5.

Друкується за постановою редакційної колегії журналу.

Редактори Л. В. ЛАЗАРЕНКО, Л. Л. ВАЩЕНКО.

Художній редактор В. П. ЛИТВИНЕНКО.

Технічний редактор А. Д. ГОЛІНА.

Коректор Н. А. ДЕРЕВ'ЯНКО

АРХЕОЛОГІЯ

3 1991

АКАДЕМІЯ НАУК
УКРАЇНСЬКОЇ РСР
ІНСТИТУТ АРХЕОЛОГІЇ
НАУОВИЙ ЖУРНАЛ
заснований у березні 1989 р.

видається
щоквартально

Київ Наукова думка

З М І С Т

Статті

- 3 **НУЖНИЙ Д. Ю.** Дистанційні мисливські знаряддя у кам'яному віці
- 14 **СКОРИЙ С. А.** До питання про «культурну належність» старожитностей типу Новочеркаського скарбу 1939 р.
- 25 **БРАУНД Д.** Діон Хрїсостом, торгівля Ольвії та ольвійська «тавроскіфська війна»
- 31 **КРАПІВІНА В. В.** З приводу статті Д. Браунда
- 33 **ПЕЛЕНСЬКИЙ Я.** Боротьба за «Київську спадщину» у 1155—1175 рр.: релігійно-церковна сфера
- 47 **ТОЛОЧКО П. П.** Чи існувала давньоруська народність?

Публікації археологічних матеріалів

- 58 **КЛОЧКО Л. С., МУРЗІН В. Ю., РОЛЛЕ Р.** Головний убір з кургану Тетянина Могила
- 63 **ХОМЧИК М. А.** Хірургічні інструменти з Ольвії

Пам'ять археології

- 69 **СУПРУНЕНКО О. Б. Ф. І.** Камінський — дослідник пам'яток археології Полтавщини

Дискусії

- 76 **ЛЕЙПУНСЬКА Н. О.** Становлення античного способу виробництва у Нижньому Побужжі (за археологічними даними)

- 87 ПИСАРЕНКО Ю. Г. Дискусійні питання ранньої історії Смоленська (до проблеми киево-смоленських відносин IX—XIII ст.)

Нові відкриття і знахідки

- 99 РУСЯЄВА Г. С. Античні мотиви у творчості Лесі Українки
- 102 ЗУБАР В. М., АНТОНОВА І. А., САВЕЛЯ О. Я. Надгробок римського кавалериста з околиці Балаклави
- 108 ЗОЦЕНКО В. М. Про один давньоруський жіночий антропонім

Рецензії

- 111 МАКАРОВ Н. А. Kolchin B. A. Wooden Artefacts from Medieval Novgorod // BAR International Series.— Oxford, 1989.— 495 p.
- 113 ТЕЛЕГІН Д. Я. Killian L. Zum Ursprung der Germanen.— Bonn, 1988.— 119 s.
- 116 ВІНОКУР І. С. Словяне Юго-Восточной Европы в предгосударственный период (Ответств. редактор В. Д. Баран).— Киев: Наукова думка, 1990.— 486 с.— Илл.
- 120 СКРЖИНСЬКА М. В. Винничук Л. Люди, нравы и обычаи Древней Греции и Рима (Перевод с польского В. К. Ронина).— М., 1988.— 496 с.
- 123 РИЧКОВ М. О. Археологические исследования на Полтавщине: Сборник научных трудов.— Полтава: Полтавский краеведческий музей, 1990.— 116 с.

Першоджерела з давньої історії та археології України

- 125 Геродот «Історія»

Хроніка

- 137 КУЛАТОВА І. М., СУПРУНЕНКО О. Б. Археологічний семінар у Лубнах
- 138 КУЧЕРА М. П. Робота наукової ради з проблеми «Археологія і стародавня історія Української РСР»
- 141 ПУСТОВАЛОВ С. Ж., ТОЩЕВ Г. М. Всесоюзний семінар «Проблеми вивчення катакомбної культурно-історичної спільності»

ЖУРНАЛ «АРХЕОЛОГІЯ» ПРОПОНУЄ

**усім організаціям та установам
публікацію реклами їх продукції
за договірними цінами**

СОДЕРЖАНИЕ

Статьи

НУЖНЫЙ Д. Ю. Дистанционные охотничьи орудия в каменном веке	3
СКОРЫЙ С. А. К вопросу о «культурной принадлежности» древностей типа Новочеркасского клада 1939 г.	14
БРАУНД Д. Дион Христом, торгова Ольвии и ольвийская «тавроскифская война»	25
КРАПИВИНА В. В. По поводу статьи Д. Браунда	31
ПЕЛЕНСКИЙ Я. Борьба за «Киевское наследство» в 1155—1175 гг.: религиозно-церковная сфера	33
ТОЛОЧКО П. П. Существовала ли древнерусская народность?	47

Публикации археологических материалов

КЛОЧКО Л. С., МУРЗИН В. Ю., РОЛЛЕ Р. Головной убор из кургана Татьяна могила	58
ХОМЧИК М. А. Хирургические инструменты из Ольвии	63

Память археологии

СУПРУНЕНКО А. Б., И. Ф. Каминский — исследователь памятников археологии Полтавщины	69
--	----

Дискуссии

ЛЕЙПУНСКАЯ Н. А. Становление античного способа производства в Нижнем Побужье (по археологическим данным)	76
ПИСАРЕНКО Ю. Г. Дискуссионные вопросы ранней истории Смоленска (к проблеме киево-смоленских отношений IX—XIII вв.)	87

Новые открытия и находки

РУСЯЕВА А. С. Античные мотивы в творчестве Леси Украинки	99
ЗУБАРЬ В. М., АНТОНОВА И. А., САВЕЛЯ О. Я. Надгробие римского кавалериста с окраины Балаклавы	102
ЗОЦЕНКО В. Н. Об одном древнерусском женском антропониме	108

Рецензии

МАКАРОВ Н. А. Kolchin B. A. Wooden Artefacts from Medieval Novgorod // BAR International Series.—Oxford, 1989.—495 p.	111
ТЕЛЕГИН Д. Я. Killian L. Zum Ursprung der Germanen.—Boon, 1988.—119 s.	113
ВИНОКУР И. С. Славяне Юго-Восточной Европы в предгосударственный период (Отв. редактор В. Д. Баран).—Киев: Наукова думка, 1990.—486 с.—Илл.	116
СКРЖИНСКАЯ М. В. Винничук Л. Люди, нравы и обычаи Древней Греции и Рима (Перевод с польского В. К. Ронина).—М., 1988.—496 с.	120
РЫЧКОВ Н. А. Археологические исследования на Полтавщине: Сборник научных трудов.—Полтава: Полтавский краеведческий музей, 1990.—116 с.	123

Первоисточники по древней истории и археологии Украины

ГЕРОДОТ «История»	125
-----------------------------	-----

Хроника

КУЛАТОВА И. Н., СУПРУНЕНКО А. Б. Археологический семинар в Лубнах	137
КУЧЕРА М. П. Работа научного совета по проблеме «Археология и древняя история Украинской ССР»	138
ПУСТОВАЛОВ С. Ж., ТОЩЕВ Г. Н. Всесоюзный семинар «Проблемы изучения катакомбной культурно-исторической общности»	141